

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**CHERKASY INSTITUTE OF FIRE SAFETY NAMED AFTER CHORNOBYL
HEROES OF NATIONAL UNIVERSITY OF CIVIL DEFENCE OF UKRAINE**

**НАУКА ПРО ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
ЯК ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**SCIENCE ON CIVIL PROTECTION
AS A WAY OF BECOMING YOUNG SCIENTISTS**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
курсантів і студентів**

**PROCEEDINGS of
the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
of Cadets and Students**

13 травня 2021 року

May 13, 2021

**м. Черкаси
Cherkasy**

Наука про цивільний захист як шлях становлення молодих вчених / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів і студентів. – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – 356 с.

Science on civil protection as a way of becoming young scientists / Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Cadets and Students. – Cherkasy: Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl heroes of National university of civil defence of Ukraine, 2021. – 356 p.

Рекомендовано до друку на засіданні Наукового товариства курсантів (студентів), ад'юнктів (аспірантів), докторантів та молодих вчених ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (протокол № 4 від 28.04.2021)

It is recommended for publication at the meeting of the Scientific Community of Cadets (Students), Service Students (Postgraduates), Postdoctoral Students and Young Scientists of Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defence of Ukraine (protocol № 4 from 28.04.2021)

Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією в Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (протокол № 6 від 06.05.2021)

The publication of the proceedings of the collection available to the public is allowed by the commission for work with the restricted access information in Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defence of Ukraine (protocol № 6 from 06.05.2021)

Отже, тільки при суворому дотриманні регламентів застосування пестицидів та інших агрохімікатів, вимог санітарних норм і правил при роботі з ними можна забезпечити не лише захист рослин від шкідників, хвороб та бур'янів, а й зберегти особисте здоров'я та довкілля.

ЛІТЕРАТУРА

1. Струтинська Н. Гігієна праці при роботі з пестицидами і мінеральними добривами. Режим доступу: <http://www.kr.dsp.gov.ua/index.php/5410-st19-08-20>.

СИСТЕМИ РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ОБ'ЄКТАХ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Жук М. В.

Льчишин Я. В., канд. пед. наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

За минулих три роки (2018, 2019, 2020) на території Львівської області значно зросла кількість об'єктів підвищеної небезпеки. Якщо у 2018 році їх кількість становила 15 штук, а в 2019 році – 27, то в 2020 році кількість об'єктів підвищеної небезпеки зросла майже у двічі і на кінець року становила – 57 об'єктів.

У зв'язку із збільшенням кількості об'єктів підвищеної небезпеки, та відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, а саме статті 53 «Автоматизована система раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення» та пункту 1 даної статті «На об'єктах підвищеної небезпеки з метою своєчасного виявлення на них загрози виникнення надзвичайних ситуацій та здійснення оповіщення персоналу та населення, яке потрапляє в зону можливого ураження, створюються та функціонують автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення» [1] особлива увага повинна бути приділена розробці систем раннього виявлення НС та оповіщення, а також їх впровадження на об'єктах підвищеної небезпеки.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 р. №956 Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки» [2] встановлені нормативи порогових мас, для ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки, а всі небезпечні речовини за їх властивостями поділені на 7 категорій: 1) горючі (займисті) гази; 2) горючі рідини; 3) легкозаймисті рідини та горючі рідини, перегріті під тиском; 4) вибухові речовини (ініціюючі (первинні), бризантні (вторинні) та піротехнічні); 5) речовини-окисники; 6) високотоксичні та токсичні речовини; 7) речовини, які

становлять небезпеку для довкілля (високотоксичні для водних організмів).

Впровадження систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки включає в себе проектування, монтаж і пуско-налагоджувальні роботи. Дана система повинна повністю контролювати працездатність об'єкта в різних його станах, а саме:

- нормальні умови роботи (експлуатації);
- порушення нормальних умов роботи до критична ситуація;
- проектна аварійна ситуація;
- гіпотетична аварія.

Комплекс системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій повинен надавати інформацію щодо порушення технологічного режиму на певних рівнях:

- початковий рівень (відхилення від норми 30 %) – оператор (диспетчер) – первинне реагування на ситуацію;
- докритичний рівень (відхилення від норми 30 % – 70 %) – рівень, коли необхідно прийняти певні дії – диспетчер, керівництво об'єкту;
- критичний рівень – рівень, коли процеси набувають незворотного характеру – на цій стадії йде інформація до територіальних органів ДСНС та виклик аварійно-рятувальних формувань;
- аварія – інформування ДСНС для вжиття всіх заходів для ліквідації і локалізації її в межах виробничої ділянки.

Отже, ми вважаємо, що первинною інформацією для систем раннього виявлення НС, на яку потрібно звертати увагу при виявленні ознак небезпек та визначення можливого сценарію розвитку аварії, на об'єкті підвищеної небезпеки є наступні данні:

- рівень (кількість) вибухонебезпечних речовин у резервуарах, ємностях, апаратах;
- концентрація у повітрі вибухонебезпечних речовин та сумішей;
- наявність витоку вибухонебезпечних речовин;
- тиск вибухонебезпечних речовин і газоподібних сумішей у трубопроводах, резервуарах, ємностях, апаратах;
- температура вибухонебезпечних рідин, речовин та газоподібних сумішей у трубопроводах, апаратах, ємностях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року № 5403-VI.
2. Постанова КМУ від 11 липня 2002 р. N 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки».
3. <https://dsp.gov.ua/derzhavnyi-reiestr-objektiv-pidvyshchenoi>.

<i>Гончаренко С. В., Вовк Н. П.</i>	
АНАЛІЗ ВИПАДКІВ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА 2020 РІК.....	263
<i>Давиденко В. А., Кришталь Т. М.</i>	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗРОБЛЕННЯ ПЛАНУ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В МІСТІ	265
<i>Дигас І. О., Білека А. А.</i>	
ПРО ЗАКОННІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	266
<i>Долина І. О., Дулгерова О. М., Кришталь Т. М.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТІВ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	268
<i>Дояр О. М., Заєць Р. А.</i>	
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	270
<i>Дробіна А. М., Негрій Т. О.</i>	
ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ ТЕКТОНІЧНОГО РОЗРИВНОГО ПОРУШЕННЯ РОДОВИЩА.....	271
<i>Дубров Є. В., Степанова Д. А., Жукова К. О., Барбашин В. В.</i>	
ЗМЕНШЕННЯ ВІБРАЦІЇ ЗОВНІШНІХ КОНСТРУКЦІЙ ТОНКИМИ АРМОВАНИМИ ПОЛІМЕРНИМИ ПОКРИТТЯМИ	273
<i>Єрьома О. С., Чубіна Т. Д.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ПОЛЬЩІ ТА ЄС	275
<i>Єфремова Р. Ю., Осипенко П. О., Костенко Т. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ	276
<i>Жук М. В., Ільчишин Я. В.</i>	
СИСТЕМИ РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ОБ'ЄКТАХ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	278
<i>Кишинський І. Я., Білека А. А.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО ПРОВАДЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У ПІДРОЗДІЛІ ДСНС УКРАЇНИ.....	280
<i>Кіреєва А. А., Змага Я. В.</i>	
НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ТИЖНЯ БЕЗПЕКИ ДИТИНИ В РАМКАХ ПРОВЕДЕННЯ ЕВАКУАЦІЇ	281
<i>Косовська О. О., Білека А. А.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ПІДРОЗДІЛІ ДСНС УКРАЇНИ	284
<i>Кузьменко В. С., Вовк Н. П.</i>	
АНАЛІЗ СТАНУ ТРАВМАТИЗМУ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС УКРАЇНИ ЗА 2020 РІК	286
<i>Кучкурда В. А., Ножко І. О.</i>	
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНИХ СКЛАДОВИХ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНЖЕНЕРНО- ТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЯК МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	288
<i>Нечипоренко Д. І., Білека А. А.</i>	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В ПІДРОЗДІЛІ ДСНС УКРАЇНИ.....	290

Наукове видання

**НАУКА ПРО ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
ЯК ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**SCIENCE ON CIVIL PROTECTION
AS A WAY OF BECOMING YOUNG SCIENTISTS**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
курсантів і студентів**

**PROCEEDINGS of
the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
of Cadets and Students**

13 травня 2021 року

May 13, 2021

---

*За зміст вміщених у збірнику матеріалів відповідальність несуть
автори.*

*Тези друкуються зі збереженням авторської орфографії,
пунктуації та стилістики*

Підписано до друку 28.04.2021 р.
Обл.-вид. арк. 21. Ум. друк. арк. 22,25.
ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
18034, м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8.